

"Fredsministerens hjørne"

Norge var det første landet i verden til å etablere et miljøverndepartement. Nå er det på tide med et fredsdepartement – slik de har i Nepal eller Etiopia. Dagens mediabilde er så preget av militarisme, at vi mener det trengs en motvekt.

Fredsbevegelsen ved Internasjonal kvinneliga for fred og frihet – WILPF-Norge har bare startet opp, for å få fram hva vi tenker en fredsminister ville sagt – om vi hadde én. Vi er flere som skriver under samme vignett – med fokus på fredsminister som institusjon.

FORSONING VIA ANERKJENNELSE

Intervju med Norges fredsminister
Cecilia Frogoudakis, psykolog, aug.'24

• *Hva inspirerer deg i arbeidet?* Når krig er over, begynner arbeidet med å kunne leve side om side, både for individer, grupper og nasjoner. Jeg bygger på arbeidet til Vamik Volkan, en kyprisk psykiater virksom i USA, grunnlegger av International Dialogue Initiative, IDI, en tverrfaglig gruppe som bidrar med uoffisiell diplomati, internasjonal konfliktløsning og forsoning. IDI har vært virksom på flere kontinenter.

• *Veien til forsoning går via gjensidig **anerkjennelse** av følelser og sorg hver og en bærer på?* Ja, knyttet til det Volkan benevner «the chosen trauma», det valgte traumet. Med det menes en hendelse som har medført opplevelse av tap og krenkelse som en gruppe individer eller en befolkning deler og har en felles mental bilde av. En autoritær leder kan spille på de følelsene som ligger under overflaten slik at medlemmene i gruppen/ befolkningen opplever ha rett til å ta tilbake hva forfedrene deres mistet. Det finnes mange eksempler på dette både i historien og i nåtid. Krig og konflikter uten forsoning, uten at varig fred er oppnådd, er som magma under jordens overflate som plutselig flammer opp i vulkanutbrudd.

• *Volkan ser forsoningsprosessen som et tre?* Ja, du kan se røttene til treet som 'det valgte traumet'. Trestammen representerer samtalen, å sette ord på og dele forestillinger, ideer, følelser og sorg knyttet til smertefulle erfaringer. Historien kan ikke trylles vekk, men den kan avgiftes gjennom å anerkjenne og dele smerte og sorg. Historiske traumer leder ikke lenger til vold på nytt. Treet grener og blader representerer felles sosiale prosjekt. Det handler konkret om å gjenreise hverandres hus etter kriget, felles dyrking, og skape felles arenaer å møtes på, som skole, kulturelle aktiviteter og idrett.

Vi trenger en fredsfremmende politikk som tar utgangspunkt i grunnleggende, følelsemessige og mellommenneskelige behov som gir oss trygghet slik at verden er et godt sted å være i og at vi sammen arbeider for en fredelig fremtid på kloden. La oss sitte i skyggen under treet og snakke sammen og lytte til hverandre!